

Az ismeretkör: Segítő-fejlesztő pedagógia 3.

Kredittartománya:7 kredit

Tantárgyai:

1.) Inkluzív pedagógia (inklúzió, differenciálás, integráció, intervenció, mentálhigiéné, gyógypedagógiai alapismeretek)

Tantárgy neve: Inkluzív pedagógia (inklúzió, differenciálás, integráció, intervenció, mentálhigiéné, gyógypedagógiai alapismeretek) NTMA szak	Kreditértéke: 7
Neptunkód: NEVMAN1023, NEVMAL1023	

A tantárgy **besorolása**: választható, a Segítő-fejlesztő pedagógia specializáción kötelező.

A tantárgy **elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”**: 50%elmélet-50% gyakorlat.

A **tanóra típusa**: elmélet és gyakorlat, **óraszám**: 15ea + 15gy / félév.

Az adott ismeret átadásában alkalmazandó **további módok, jellemzők**:

- forrásfeldolgozás résztema vonatkozásában;
- témaspecifikus médiamegjelenések gyűjtése és összehasonlító elemzése;
- konferenciaprogramok tanulmányozása.

A **számonkérés módja**: gyakorlati jegy.

Az ismeretek ellenőrzésében alkalmazandó további módok:-

A tantárgy **tantervi helye**: 3. félév

Előtanulmányi feltételek: -

Tantárgyleírás:

A tárgy témakörei a következők. Az integráció és inklúzió jogi megalapozottsága az ENSZ dekrétumtól az Esélyegyenlőségi törvényig. A szegregáció formái, rideg integráció. Hátráltató tényezők: előítélet, kirekesztés, ezek megnyilvánulásai. Az inklúzió kezdete: a koragyermekkor intervenció, a családokkal való foglalkozás jelentősége, helyszínei, formái. A befogadó iskola jellemzői. Integráció és inklúzió az egyes életkorokban és az eltérő fejlődés különböző formáinál.

Külföldi példák, a jelenlegi magyarországi helyzet. Az integráció és inklúzió megvalósítását elősegítő pedagógiai módszerek, gyakorlati kezdeményezések, tárgyi és személyi feltételek. A pedagógus mentálhigiénés felkészítése az inkluzív nevelésre.

Kötelező, illetve ajánlott irodalom

1. Csányi Y., Kereszty Zs. (2009): *Inklúziós tanterv és útmutató a magyarországi pedagógusképzés számára*. Szociális és Munkaügyi minisztérium, Budapest
2. Illyés S.(2000): *A magyar gyógypedagógia hagyományai és alapfogalmai*. In.. Illyés S. (szerk.): *Gyógypedagógiai alapismeretek*. ELTE-BGGYFK, Budapest, p.15-38.
3. Mesterházi Zs. (1998):*A nehezen tanuló gyermekek iskolai nevelése*, Eötvös Loránd Tudományegyetem Bárczi Gusztáv Gyógypedagógiai Főiskolai Kar, Budapest
4. [Papp G.](#) (2011): *Középiskolás fokon?! Sajátos nevelési igényű fiatalok együttnevelése a középiskolában*. [ELTE Eötvös Kiadó](#)
5. Papp G., Perlusz A.,Schiffer Cs., Szekeres Á.,Takács I. (2012): *Két út van előttem...? Speciális és többségi intézmények közötti kooperáció és konkurencia a sajátos nevelési igényű tanulók oktatásában*. *Gyógypedagógiai Szemle* 2012/2, http://www.prae.hu/prae/gyosze.php?menu_id=102&jid=39&jaid=580

6. Radványi K. (2010): *Érzékelés, észlelés, integráció – Kükelhaus élménykertje*, Gyógypedagógiai Szemle 2010/2., http://www.prae.hu/prae/gyosze.php?menu_id=102&jid=32&jaid=472
7. 2013. évi LXII. törvény a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló 1998. évi XXVI. törvény módosításáról, <http://fszk.hu/hir/2013-evi-lxii-torveny-a-fogyatekos-szemelyek-jogairol-es-eselyegyenloseguk-biztositasarol-szolo-1998-evi-xxvi-torveny-modositasarol/>

Előírt szakmai kompetenciák, kompetenciaelemek, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul:

a) tudása

- Átfogóan ismeri a neveléstudomány és a hozzá kapcsolódó társ- és határtudományok legfontosabb hazai és nemzetközi elméleteit, összefüggéseit és probléma megoldási módszereit.
- Ismeri a nevelés-oktatás elméleti modelljeinek hátterét, a különböző elméleti paradigmák evolúcióját, rendszerbe tudja foglalni a multi- és interkulturális pedagógia nemzetközi megközelítéseit.
- Alaposan ismeri a neveléstudományi, társadalomtudományi kutatások kvalitatív és kvantitatív és kevert módszereit, eszközeit és ezek alkalmazási lehetőségeit és korlátait. Ismeri a kutatásra vonatkozó etikai normákat.
- Tisztában van a neveléstudomány és határtudományai legújabb kutatási eredményeivel, a releváns pedagógiai innovációkkal, ezeket kritikusan elemzi, értelmezi.
- Mély ismeretekkel rendelkezik a tanulásra vonatkozó tudományos elméletekben, ismeri a tanulás stratégiáit, módszereit, a tanulás és tanítás, nevelés támogatásának eljárásait, érti a tanulás különböző tereinek és környezeteinek szerepét az élethosszig tartó és az élet és kultúra minden területére kiterjedő tanulásban.
- Átlátja a szakmapolitikai fejlesztési irányokat, ismeri az oktatási rendszerek fejlesztésének európai és világtendenciáit szakterülete és a hozzá kapcsolódó egyéb ágazati ellátó rendszerek működésének szabályozását és összefüggéseit.
- Érti a kommunikáció általános elméleteit, alkalmazásának formáit vertikális és horizontális irányban
- Érti az online kommunikáció fontosságát, ismeri a modern kommunikáció tereit, lehetőségeit.
- Ismeri a neveléstudomány szaknyelvét anyanyelvén és legalább egy idegen nyelven.
- Ismeri a tevékenységét meghatározó jogi és szakmai dokumentumok strukturális és tartalmi követelményeit. Tájékozott szakmájához kapcsolódó kompetenciákról, s egy munkavállalóval szembeni elvárások lehetőségeiről.

b) képességei

- A neveléstudomány és társdiszciplínák köréből származó információk gyűjtésében, hazai és nemzetközi adatbázisok kezelésében releváns nézőpontok szerint képes választani, ezeket feladataiban felhasználni, önállóan alkalmazni.
- Alkalmazza az interdiszciplináris modelleket, képes egy adott probléma több szempontú elemzésére, ami a reális helyzetértelmezést és a konkrét szituációkban történő hatékony alternatív megoldásokat is lehetővé teszi.
- Elemzéseiben alkalmazza a multi- és interkulturális szemlélet összefüggéseit, ezeket kezdeményezően hasznosítja munkájában.
- Képes összehasonlítani a kutatási eredményeket a pedagógiai gyakorlattal.
- Képes gyakorlati implementációs javaslatokat megfogalmazni.
- Képes kisebb önálló és csoportos kutatási projekteket tervezésére és kivitelezésére, biztonsággal és önállóan tudja használni a kvantitatív és kvalitatív kutatási módszereket, biztonsággal alkalmaz matematikai statisztikai eljárásokat.
- Képes önálló szempontok szerint szakmai anyagok elkészítésére, kutatásai eredményeinek objektív bemutatására, elemzésére, és rövidebb szakmai tanulmányok önálló megírására.

- A tanulás sajátosságainak ismerete alapján képes az adott életkori sajátosságok figyelembevételével megfelelő képzési feltételek megteremtésére, valamint egyéni tanulási utak megtervezésének segítésére.
- Képes értelmezni a szaktudományos vitákat, össze tudja hasonlítani a különböző álláspontok argumentumait, képes azokat interpretálni.
- Képes szakmáját meghatározó dokumentumokat véleményezni, értékelni, intézményi szintű dokumentumokat összeállítani.
- A lehetőségek és korlátok figyelembe vételével képes az intézmény szervezeti működésének kritikai elemzésére.
- Magas szintű szakmai kommunikációra képes szóban és írásban, ehhez alkotó módon alkalmazza a web-es információszerezési technikákat. Képes egy idegen nyelven magas szintű szakmai szövegértelmezésre és alapszintű szakmai kommunikációra.
- Differenciáltan és adaptívan kommunikál szakmai közegben, és pedagógiai szituációkban, szakmai kommunikációs helyzeteket képes irányítani, moderálni.
- Képes pályázatokat önállóan kezdeményezni, tervezni, lebonyolítani, értékelni.
- Képes szakmai közösséget építeni.
- Pedagógiai szakmai tudását felhasználva, az adott munkahelye elvárásait figyelembe véve képes munkavállalói jogait érvényesíteni.

c) attitűdje

- Szakmai identitásában fontosnak tartja a társadalomtudományi nézőpontot, nyitott a neveléstudomány interdiszciplináris megközelítésére.
- Folyamatosan átértékeli saját viszonyulásait a társadalmi és kulturális különbségekhez, a kisebbségek helyzete iránti érzékenység és az emberi jogok tisztelete jellemzi. Fontosnak tartja szakmai munkájában a társadalmi egyenlőtlenségekből fakadó problémák figyelembe vételét, és magáévá teszi a méltányosság szemléletét.
- Törekszik a széleskörű szakmai együttműködésre, a problémahelyzetekre nyitott és megfontolt, képes azok professzionális megítélésére.
- Szakmailag megalapozott kritikai szemlélettel rendelkezik, és elkötelezett az érték- és tudásalapú szakmai elemzések iránt.
- Kreatív megoldásokat keres adott témakörök mély megismerésére, a releváns kutatási módszerek alkalmazására, nyitott a kutatási kooperációra, felismeri a közös munka jelentőségét.
- Értékelő, értelmező reflektivitással közelít a gyakorlat és elmélet kapcsolatához. Megalapozott szakmai kritikát fogalmaz meg, saját véleményét meggyőzően és szabatosan fejti ki, szakmai vitákban érvelni tud.
- Képviseli a kommunikáció jelentőségét a pedagógiai és szakmai munkában, fontosnak tartja az informatikai eszközök adta lehetőségek kihasználását, elkötelezett idegen nyelvi képességeinek folyamatos fejlesztése mellett.
- Elkötelezett a folyamatos szakmai fejlődés terén, törekszik a szakmáját, szakterületét érintő kérdések folyamatos követésére, ezért különösen nyitott az új szakmai eredmények megismerésére, munkájában való hasznosítására és azok értékelésére.
- Motivált, kezdeményező innovatív fejlesztésekben, kezdeményező szerepet vállal munkahelyi szervezetében.
- Szakmaközi kapcsolatokban szakmai értékeit-elveit képviseli, érvel mellette.

d) autonómiája és felelőssége

- Erősíti saját szakmai magabiztosságát, reálisan méri fel saját szakmai lehetőségeit és hiányosságait.
- Tudatos önfejlesztés révén felelős önálló munkavégzésre képes, mely során a személyes és szakmai céljait össze tudja egyeztetni.
- Kezdeményező szerepet vállal a jelenségek megértésében, a felelős gondolkodásra ösztönzésben, saját tevékenységeiben, döntéseiben a tudományos-szakmai szempontokat juttatja érvényre.
- Szakmai meggyőződésen alapuló önálló döntéseket hoz, prioritásként kezeli a kutatásalapú

véleménynyilvánítást és tevékenységet.

- Megbízható szakmai partner a különböző együttműködésekben, a kooperációban vezető és vezetett szerepeket is hatékonyan betölt.
- Felelősséget vállal saját kommunikációjáért és annak folyamatos fejlesztéséért.
- Felelősen kezdeményez és vezet innovációs folyamatokat.
- Felelősséget vállal munkatársai, szakmai közössége fejlődésének támogatásáért, a neveléstudomány elismertsége növeléséért, fejlődéséért, fejlesztéséért.

Tantárgy felelőse: Berzsenyi Emese főiskolai adjunktus PhD

Tantárgy oktatásába bevont oktató: Radványi Katalin főiskolai tanár PhD